

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI.

N. POLIZU-MICSUNESTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Traian Romulus Scriban, *Probleme sociale: Morala Dreptului*.
JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. *Inalta Curte de casație și justiție s. I-a*. Locațiune. — Renunțare la prelungirea legală — Efecte. (Iosif Landau cu B. Zinner). — *Secțiunea III*. — Dotă. — Neîndeplinirea formelor cerute de lege. — Netransmiterea proprietății. (Minist. de Finanțe cu Const. V. Zugravu).

Curtea de apel din Galați, secția I-a. Sechestrul asigurător. — Afaceri comerciale. — Ridicarea sechestrului. — (Marco Presente cu Itzic Solomon & Brans).

Trib. Falcu. — Speculă ilicită. — Comisiune de judecată. — Contravențiune. — Minister public. — Apel. — Neadmisibilitate.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ. *Trib. civ. din Diekirch și Curtea superioară din Jussier* (Luxembourg). Procedura în *référé*, 1° Jurământ care prejudică fondul. — Vânzarea unui imobil. — Terțiu deținător. — Igonire. — 2° Divorț. — Măsuri provizorii. — Observațiune de D. Alexandresco).

Cronica Judiciară.

PROBLEME SOCIALE

MORALA DREPTULUI

După marea revoluție franceză, în secolul care ridică «drepturile omului» la rangul de religie, Codul Napoleon care lovea puternic în regimul feudal, apărea ca un monument de o valoare imensă, destinat să regenereze un popor, conducându-l pe calea armoniei sociale, elaborând norme de conduită oamenilor trăind în comun.

Superioritatea lui a fost atât de mare, în cât a trecut granițele imperiului, formând baza legislativă a multor state, iar, la 1865, l'am adoptat și noi.

Dacă în trecut, din cauza religiei care stăpânea individul, exista o morală care angaja conștiința omului, obligându-l către fapte bune, astăzi când egoismul sălbatec, lipsa de religie și morală, întinde pretutindeni aripele negre, lărgindu-și drumul de intrare în societate, bazele pe care stă clădit Codul civil trebuiesc schimbate.

Sociologia contemporană ne indică un alt orizont, unde vom găsi norme de conducere pentru a apropia dreptul de morală, sau chiar a-l subordona acesteia.

Astăzi «drepturile omului», facultatea de a dispune liber de persoana și bunurile tale, noțiunea de libertate individuală, nu mai corespund cerințelor secolului actual. Omul trebuie să se comporte în așa mod, în cât morala socială a timpului să nu fie nesocotită, pentru că dreptul nu este numai o normă indicătoare a modului cum trebuie să se poarte individii între ei, ci el trebuie să fie întocmit în așa fel, în cât să corespundă perfect utilității sociale.

Codul garantează exercițiul drepturilor și libertăților individuale, dar nu se ocupă cătuși de puțin de valoarea lor morală.

* *

Teoria contractului social a lui J. J. Rousseau, care a servit ca punct de plecare legiuitorilor din timpul revoluției franceze, rămâne o amintire a trecutului, fără a-și mai putea găsi aplicarea astăzi în legislațiile moderne.

Dreptul după Herbert Spencer — (*Les bases de la morale évolutioniste*, 1895) — trebuie să meargă paralel cu morala, inspirându-se din principiile ei. Dreptul trebuie să atingă și domeniul psihic subiectiv, pentru că voința și libertatea individului, nu trebuie să fie absolută. Ideile din dreptul francez, de a nu face rău altuia — (Baudry, t. II, p. 1343; Aubry et Rau, t. IV, p. 746; Laurent, t. XX, p. 38) — trebuiesc părăsite și înlocuite cu obligația: *să faci bine aproapelui tău*, pentru triumful dreptului, al umanității, care trebuie să formeze punctul de gândire a omenirii, pentru că ea a sângerat indeajuns până ce a cucerit progresul uriaș, proclamând superioritatea ființei umane.

Dreptul modern — Alfred Fournillée, *L'idée moderne du droit*; Ch. Beudant, *Le droit individuel et l'état* — trebuie să conțină o concentrare a principiilor de morală, pe cari opinia publică le proclamă ca necesare la un moment dat. Individualismul lui Herbert Spencer — *L'individu contre l'état* — trebuie îndepărtat de umanitate, care-și face intrarea triumfală în arena lumii civilizate. Dreptul pumnului din doctrina filosofului german Nietzsche,

a fost desaprobat de conștiința publică europeană. El a dus Germania la dezastrul de azi, care va face să lăcrămeze ochii multor generațiuni. Cultul forței trebuie înlocuit prin cultul umanității. În omenire nu trebuie să domnească dreptul celui mai tare, ci sentimentul solidarității universale. Aceasta va face ca fondurile enorme ce se cheltuesc cu armamentul criminal, să fie întrebuințate pentru răspândirea culturii în masele de oameni. Cultura morală este baza pe care se înalță umanitatea, care trebuie să ne stăpânească dela un pol la altul.

* * *

Dacă — cum susține și filosoful Hegel — scopul dreptului este de a realiza principiile dominante în morală, cu drept cuvânt este legitimă întrebarea: pe ce fel de dreptate se reazămă teoria probelor din codul civil, când, în loc de a stabili o egalitate între debitor și creditor, îl asuprește pe acesta, apărându-l pe cel-lalt? Foarte legitim, J. von Ihering, în *«La lutte pour le droit»*, spune că teoria probelor din dreptul actual, este în contradicție flagrantă cu ideea de drept. Debitorului i se creează o situație privilegiată, pentru că lui, care a luat și care e obligat, i se pune la îndemână toată mila și toate apărările, în contra creditorului. Lupta nu mai e egală, pentru că dreptatea nu e de partea celui care o are, ci de a celui care știe să o dovedească!

Dar privilegiul acesta revoltător, nu mai merge! Trebuie reformat totul. Dreptul, evoluând continuu, e de dorit ca să însumeze în el, cerințele timpului actual, care cere egalitate de drepturi, egalitate de obligațiuni, în care nota predominantă a moralei să răsară la orice moment.

* * *

Dreptul civil prin art. 998—999, impune obligația de a nu aduce pagubă avari sau persoanei altuia. Obligațiunea trebuia mai largă, mai umană, lăsând la o parte egoismul, aplicând, cu maximum de intensitate, sentimentul de milă și simpatie ce trebuie să avem pentru om.

Văd pe copii vecinului meu că se joacă cu un revolver încărcat, și nu sar să li-l smulg din mână, fapt care provoacă o rănire sau moarte. Zăresc casa unui cetățean că arde la un colț, și în loc să mă duc să-l avertizez, îmi caut de drum, tot uitându-mă înapoi să văd spectacolul. Legea nu mă obligă la asta. Așteazi când morală socială scade, trebuie alte norme de credință în societate, bazate pe sentimentul solidarității umane, care va înlătura egoismul și individualismul din drept.

Legea nu mă obligă nici să iau revolverul din mână, nici să sar pentru a stinge focul.

Unde e morală care trebuie să domnească în drept?

Odată ce omul nu poate trăi izolat, ci numai în grup, deci conviețuirea în comun fiind în propriul interes al tuturor, toți la un loc sunt obligați să se apere, iar inacțiunea egoistă și brutală, care poate cauza altuia pagube imense, trebuie sancționată nu numai în civil, ci și în penal, sub impulsivitatea conștiinței colective a maselor.

Nu numai asupra persoanelor, dar și asupra bunurilor, trebuie întinsă obligația de cinste în conduita socială. Codul civil recunoaște gestiunea de afaceri, dar nu ți-o impune, nu ești obligat să privilegiezi la păstrarea și conservarea bunurilor altuia.

Individualismul, egoismul abject, iată fundamentul pe care s'a înălțat monumental codul civil francez.

Filozofia și sociologia contemporană, mișcă, cu puteri uriașe, principiile cari au domnit peste 100 de ani, făcând loc unui curent salutar, de colaborare reciprocă și solidaritate socială, care înlănțue omenirea dela un capăt la altul al pământului.

Nu numai în dreptul civil, dar nici în dreptul penal, umanitarismul nu formează o normă obligatorie de drept. Codul penal, prin art. 276, califică delict faptul celui care, găsind pe stradă un prunc de curând născut, nu-l va duce la maternitate. Dar dacă găsesc un om beat, căzut în frigul aspru al ernei, legea nu mă obligă să-l duc la un adăpost. Pot să-l las să moară, nu mă importă, nimeni nu mă va trage la răspundere. Iată unde ne duce individualismul care abundă în legislația franceză! Ce morală poate împărtăși în mediu, lipsa de legiferare a faptelor de brutalitate care apropie pe om de bestie? Legiferarea are o influență educatoare enormă asupra maselor, infiltrarea ideilor umanitare va prinde încet, încet, sufletele tuturor, ele vor face parte din formația viitoare a individului, se vor transforma în instinct, care va apropia pe oameni, unindu-i într-o frăție reciprocă. Politica socială actuală trebuie să aibă în vedere introducerea ordinii în stat, prin educația morală a poporului. Legile care nu contribuie la acest scop, constituiesc un pericol național, care trebuie să înspăimânte pe omul conștient.

Legislația viitoare a patriei, trebuie să fie bazată pe spiritul de îndatorire mutuală, pe tendința de implantare a umanitarismului, împins până la ultima limită, el va înlătura violența, războaiele, care distrug munca omenirii, creind o cale largă, frumoasă, pe care să se scurgă, ca o apă limpede, normele de conduită pentru înfrățire și iubire perpetuă.

* * *

În timpurile acestea de anarhie, când socialismul rău înțeles tinde ca să distrugă fructele civilizației, aglomerate veacuri peste veacuri, când oamenii de

vin din ce în ce mai răi, mai egoiști, spectrul oribil care amenință liniștea umană, poate fi îndepărtat prin legiferarea principiilor umanitare, tinzând să facă pe indivizi mai buni, îndrumându-i pe calea moralei și religiei care domnea odată pe pământ.

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN
Judecătorul ocolului Herța

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA I

Audiența dela 28 Septembrie 1920

Președenția d-lui G. V. Buzdugan, președinte

Iosef Landau cu B. Zinner

LOCAȚIUNE. — INTERPRETAREA CONVENȚIEI. — SUVERANA APRECIERE A INSTANȚEI DE FOND.

LOCAȚIUNE. — RENUNȚARE LA PRELUNGIREA CONTRACTULUI. — NULLITATE — ORDINE PUBLICĂ. — ART. 1 DIN DECRETUL-LEGE DIN 2 APRILIE 1920.

LOCAȚIUNE. — PRELUNGIRE. — RENUNȚARE ÎN CURSUL DURATEI CONTRACTULUI. — NECUNOȘTINȚA ÎMPREJURĂRILOR LEGALE SAU DE FAPT. — ART. 1 ȘI 4 DIN DECRETUL-LEGE DIN 2 APRILIE 1920.

1° Dreptul de a determina intenția părților contractante și de a stabili dacă în contractul ce a intervenit între ele au înțeles a contracta o locațiune sau un alt act, aparține instanțelor de fond și deci decizia lor în această privință scapă controlului Curței de Casație.

2° Dispozițiunile privitoare la prelungirea contractelor de locațiune prevăzute în art. 1 din decretul-lege din 2 Aprilie 1920, fiind de ordine publică, părțile nu pot nici direct, nici indirect ca încă dela încheierea contractului să înlăture aceste dispozițiuni și să renunțe la beneficiul prelungirii, căci a decide că chiriașul poate renunța valabil la prelungirea contractului de locațiune încă din momentul încheerii lui, ar însemna a face cu totul iluzorie protecția acordată de legiuitor, renunțarea anticipată devenind în toate contractele o clauză de stil.

3° Posterior contractului de locațiune, când chiriașul își reia deplina libertate de acțiune, nimic nu-l împiedică de a renunța la o favoare ce-i acordă legea, astfel că în această privință renunțările la contractele de locațiune date în timpul duratei contractului, anterior decretului-lege, sunt valabile în principiu și nu se pot anula decât numai dacă se dovedește că au fost date în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt.

No. 381. — Reapins recursul făcut de Iosef Landau contra deciziei No. 42/1920 a Curții de apel Iași s. II în proces cu B. Zinner;

S'a citat raportul făcut în cauză de d-l consilier I. Stambulescu
S'au ascultat d-nii avocați Răsuceanu și Apoteker în susținerea recursului și d-l avocat D. Dobrescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I, II și IV de recurs:

I) «Exces de putere prin greșita interpretare a convenției noastre autentificată de trib. Iași s. III No. 3532/1919 prin care am prelungit termenul de predarea imobilului cumpărat până la 23 Aprilie 1920 și pe care Curtea o consideră drept o locațiune.

II) «Violare de lege, întru cât rău s'a aplicat principiile dela locațiune convenției de prelungire a predării imobilului.

III) «Exces de putere și violarea art. 977 și urm. și 1313 cod civil, de oarece judecătorii de fond nu pot sub pretext de întreprindere, să denatureze convențiunile dintre părți, schimbându-le caracterul și natura juridică».

Având în vedere că prin decizia de față se constată că intimatul a vândut în 1918 recurentului casele sale stipulând că un apartament va continua să-l ocupe vânzătorul până la 25 Octombrie 1919 fără nici o plată; că, la 18 Septembrie 1919, intervine între părți o nouă convenție în virtutea căreia vânzătorul va ocupa apartamentul până la 23 Aprilie 1920, plătind pentru acest timp 1600 lei și cu clauza că la această dată nu va putea invoca vre-o prelungire sub nici un titlu;

Că, vânzătorul pretinzând că această convenție ar constitui un contract de închiriere prelungit conform art. 1 din decretul lege No. 1129/1920, a intentat în termen contestația de față conform art. 4 din același decret-lege, spre a se declara inoperantă clauza de renunțare la prelungirea acestui contract, contestațiune care i-a fost admisă prin decizia de față;

Considerând că pentru a admite contestația, Curtea de fond examinează mai întâi natura convențiunei intervenită între părți ulterior vânzării și decide că ea întrunește elementele contractului de locațiune cu toate că părțile pare că au căutat să ascundă caracterul real în scop de a eluda dispozițiunile legilor excepționale referitoare la contractele de închiriere;

Că, prin această interpretare, pretinde recurentul se denaturează convenția părților, i-se aplică greșit, regulile din materia locațiunei de imobile și se violează art. 911 și 1313 c. civ.

Considerând că aparține instanțelor de fond de a determina intențiunea părților contractante și a stabili dacă ele au înțeles a face un contract de locațiune sau un alt act, și deci deciziunea lor în această privință scapă controlului acestei Inalte Curți.

Considerând că Curtea de fond constată în mod suveran că prin convenția de față una din părți asigură celelalte folosința unui imobil pe un timp determinat, în schimbul unui preț determinat, rezultă neîndoios că aceste prestațiuni reciproce constituiesc în drept contractul de locațiune, după cum în mod întemeiat afirmă și Curtea de fond;

Că prin această afirmațiune a existenței contractu-

ui de locațiune, Curtea de fond nu denaturează deci convenția părților, după cum neîntemeiat susține recurentul, și prin urmare aplicându-i normele care reglementează materiile locațiunei, nu violează citatele texte de lege.

Că, deci, motivele de recurs sunt nefundate.

Asupra motivelor III și V.

III) «Violare și rea aplicare a art. 4 din decretul-lege No. 1420/920 de oarece chiar dacă convențiunea în chestiune ar fi o locațiune, ea conține o renunțare la orice prelungire de contract și cu nimic nu s'a dovedit că intimatul era în necunoștința împrejurărilor de drept și de fapt când a dat această renunțare.

V) «Violarea art. 969, 1313 c. civ. și greșită aplicațiune a art. 1 și 4 din decret și nemotivare. Judecătorii sunt obligați să arate împrejurările și motivele care i-au determinat să facă aplicațiunea unui principiu sau unui text de lege, ceea ce în speță nu se face».

Considerând că art. 1 din decretul-lege No. 1420/920, spre deosebire de vechiul art. 37 din legea măsurilor excepționale, și spre a evita discuțiunile la care dăduse loc aplicarea art. 37 sus citat, prevede în mod expres că protecțiunea acordată chiriașului prin prelungirea de drept a duratei contractului de închiriere este de ordine publică și prin urmare părțile nici direct nici indirect nu pot încă de la încheierea contractului să înlăture această dispozițiune și să renunțe la beneficiul acestei prelungiri.

Că, în adevăr, a decide că chiriașul poate renunța valabil la beneficiul de prelungirea contractului încă din momentul încheierii lui, ar însemna a face cu totul iluzorie protecțiunea ce i-s'a acordat, de oarece în această ipoteză renunțarea anticipată ar deveni o clauză de stil în orice contract, iar scopul de armonizare socială urmărit de legiuitor ar fi lăsat la discreția proprietarului; că de aceea, pentru a evita această eventualitate, art. 4 al. 2 din decretul-lege în chestiune declară deadreptul inoperante clauzele de reziliere acuzativă prevăzute în contractele de închiriere chiar dacă s'ar fi obținut vre'o hotărâre contra chiriașului, care însă n'a fost executată;

Că, însă, posterior contractului de închiriere, când chiriașul își reia deplină libertate de acțiune, nimic nu'l împiedică a renunța la o favoare ce-i acordă legea, dar chiar în acest caz, renunțările date anterior decretului-lege, valabile în principiu, se pot anula dacă se dovedește că au fost date în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt;

Considerând că în specie primul contract de închiriere intervenit între părți este cuprins în convenția dela 18 Septembre 1919, care, conținând clauza că chiriașul nu va putea invoca nici o prelungire, sub nici un titlu, această clauză este nulă ca contravenind unei dispozițiuni de ordine publică și chiriașul nu are de făcut altă dovadă de cât existența ei în momentul încheierii contractului, ceea ce în cauză este incontestabil;

Că, prin urmare, Curtea de fond prin soluția dată litigiului de față declarând ca inoperantă renunțarea la beneficiul de prelungirea contractului, nu violează art. 1 și 4 din decretul-lege 1420/920, după cum pretinde recurentul prin prezentele motive de recurs care urmează a fi respinse.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIA III

Președinția d-lui Al. Dobriceanu, președinte

Ministerul de Finanțe cu Const. V. Grozavu ș. a.

DOTĂ.—ACT SOLEMN.—NEÎNDEPLINIREA FORMELOR CERUTE DE LEGE.—NETRANSMISIUNEA PROPRIETĂȚII.—ART. 1228 C. CIVIL.

Obligațiunea naturală a părinților de a întreține și căpătuși pe copiii lor nu modifică solemnitatea actelor de dotă sau donațiune, care fără a fi făcute cu îndeplinirea formelor cerute de lege nu pot opera transmisiunea dreptului de proprietate.

No. 265.—Casată în urma recursului făcut de Ministerul de Finanțe sentința No. 103/916 a trib. Roman în proces cu Const. V. Grozavu ș. a.

În lipsa intimațiilor, s'a ascultat d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivelor de recurs; d-l procuror Antinescu a pus concluziuni pentru respingerea recursului.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare:

„Violarea art. 813, 1191, și 1228 c. civil, ca consecință, greșită aplicațiune a art. 48 partea care vorbește de scutire din legea timbrului și exces de putere, întrucât intimații au fost obligați la taxe succesoriale, iar tribunalul a scos din succesiunea imobiliară 11 hectare și 45 arii teren dați de zestre copiilor defunctului, iar restul de 3 hectare și 88 arii a fost scutit de taxe pe motiv că legea timbrului scutea de impunere terenurile mai mici de cinci hectare, fără ca dovada daniei sau înzestrării să se fi făcut de părți prin act autentic”.

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs, tribunalul a apărut pe moștenitorii defunctului V. Grozavu intimat în recurs de taxele succesoriale pentru un teren de 11 ha. și 45 arii, găsit de fisc în succesiune pe motiv că acest teren a fost dăruit cu titlu de zestre intimațiilor de către autorul lor, sub imperiul legii timbrului din 1900, înzestrare pentru care nu era nevoie de un act scris și solemn, ea nefiind decât îndeplinirea unei obligațiuni naturale, aceea a părintelui de a căpătuși pe fiii săi;

Considerând că în principiu orice donațiune, fie și sub titlu de dotă, nu poate opera transmisiunea dreptului de proprietate decât fiind făcută prin act scris și cu îndeplinirea unor forme solemne prescrise de lege;

Că această regulă este absolută și se aplică fără distincțiune chiar și în cazul când raportul juridic se

stabilește între părinte ca înzestrător și fiu ca înzestrat; că, este adevărat că părintele are obligațiunea naturală de a întreține și căpătni pe fiu, această obligațiune însă nu modifică și nu restrânge întru nimic principiul solemnității actelor de donațiune sau de dotă ce ar interveni între dânsii;

Considerând că, în speță, fiind constatat din însăși sentința tribunalului că donațiunea sau dăruirea cu titlu de zestre nu s'a făcut cu formele solemne prescrise de lege, ea nu a putut opera transmisiunea proprietății celor 11 hectare și 45 arii, care au rămas astfel în patrimoniul defunctului V. Grozavu, urmând a se taxa la moartea lui conform legii timbrului.

Că dar mijlocul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIA I

Audiența de la 24 Iunie 1920

Președinția d-lui N. Dumitrescu, prim-președinte,

Marco Presente & Co. cu Firma Itziesohn, Solomon & Brams,

SECHESTRU ASIGURĂTOR. — AFACERI COMERCIALE. — RIDICAREA SECHESTRULUI. — DACĂ SE APLICĂ TEXTELE DIN CODUL COMERCIAL SAU DIN PROCEDURA CIVILĂ. — ART. 907 ȘI 908 C. COM. — ART. 613 ȘI URMĂTORI, ȘI 740 PR. CIVILĂ.

Articolele 907 și 908 c. com., neconținând dispozițiuni de procedură, și fiind în contradicție cu dispozițiunile art. 613 și următorii din procedura civilă, urmează că au a fi socotite ca abrogate în virtutea art. 740 pr. civ., și prin urmare singurele texte cari au a fi aplicate în materie de sechestrul asigurător în afacerile comerciale ca și în afacerile civile, sunt numai dispozițiile art. 613 și următorii din procedura civilă.

No. 14. — Respins apelul făcut de firma Marco Presente & Co. contra jurnalului No. 4945 din 16 Iunie 1920 dat de Trib. Covurlui, secția I, în proces cu firma Itziesohn, Solomon & Brams.

S'au ascultat d-l avocat Ion Calavre pentru apelantă în susținerea apelului, iar d-l avocat Gr. Mihăilescu în combateri.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de firma Marco Presente & Co. contra jurnalului No. 4945 din 16 Iunie 1920 pronunțat de Trib. Covurlui secția I prin care s'a dispus ridicarea sechestrului asigurător, încuviințat a se aplica după cererea zisei firme pe orice avere a firmei I. Itziesohn, Solomon & Brams din Galați.

Având în vedere că din actele dosarului și concluziunile părților se constată în fapt următoarele:

Firma Marco Presente & Co. făcând acțiune în contra firmei intimată pentru plata sumei de 415.254 lei, pro-

venită din afaceri comerciale, a cerut prin petiția înreg. la No. 16655 a se aplica un sechestrul asigurător pe averea zisei firme, și Tribunalul prin jurnalul No. 4808 din 14 Iunie 1920 a încuviințat acest sechestrul; că, la rândul-i firma intimată a cerut ridicarea acestui sechestrul și tribunalul a încuviințat-o prin jurnalul apelat, sub îndatorirea de a depune o cauciune pe care tribunalul a fixat-o la suma de 150000 lei;

Având în vedere că motivul apelului este că acțiunea pe baza căreia s'a înființat sechestrul asigurător având de obiect plata sumei de 415.254 lei, în conformitate cu dispozițiunile art. 908 c. com., cererea de ridicarea lui nu putea fi încuviințată, decât dacă debitorul ar fi consemnat întreaga sumă, capital, interese și cheltueli;

Că, intimatul în apărare a arătat că bine tribunalul a încuviințat ridicarea sechestrului sub cauciunea de 150000 lei, conform art. 617 din proc. civilă;

Având în vedere că astfel stând lucrurile, chestiunea care interesează în rezolvarea acestei pricini este aceea de a se ști dacă cererea de ridicarea sechestrului are a fi judecată în conformitate, cu dispozițiile art. 908 c. com., care dispune depunerea unei cauciuni echivalente cu suma ce face obiectul sechestrului, capital, interese și cheltueli, sau în conformitate cu art. 617 din pr. civilă, care cere numai depunerea unei cauciuni pe care tribunalul s'o găsească în aprecierea sa îndestulătoare;

Având în vedere că noul cod de procedură din 1900 prin art. 740 declară în mod categoric că «toate legile, decretale și regulamentele contrarii legii de față, afară de dispozițiile de procedură cuprinse în codul comercial, sunt desființate»;

Având în vedere că, necontestat, dispozițiunile art. 907 și 908 c. com. sunt în flagrantă contradicție cu dispozițiunile art. 613 și urm. din pr. civilă, deci în baza art. 740 pr. civilă, numai în cazul când am socoti că ele conțin dispoziții de procedură, n'ar fi fost abrogate prin zisul text;

Având în vedere însă că menționatele texte, departe de a conține dispoziții de procedură, căci nu arată formele sub care o anumită cerere are a fi introdusă, cercetată și judecată, caz în care numai ele ar putea fi socotite ca dispozițiuni de procedură, din contra, ele nu conțin de cât instituii de drepturi și anume, hotăresc dreptul ca o parte interesată într-o cauză comercială să poată, odată cu intentarea acțiunii să ceară înființarea unui sechestrul asigurător pe averea acestuia, sau poprire pe sumele ce s'ar datoră de un al treilea;

Că, neconținând dispoziții de procedură, și fiind în contradicție flagrantă cu dispozițiile art. 613 și urm. pr. civilă, în virtutea art. 740 pr. civ. ele cată a fi socotite ca abrogate și prin urmare singurele texte după care avem să ne ghidăm în aplicarea sau ridicarea

unui sechestrului asigurător în afacerile comerciale ca și în afacerile civile sunt numai dispozițiile art. 613 și urm. din pr. civilă;

Că, după dispozițiile art. 617 pr. civ., cautiunea ce trebuie depusă pentru ridicarea unui sechestrului e lăsată la aprecierea instanței de fond;

Că, în această privință, Curtea găsește suficientă cautiunea de 150000 lei fixată de tribunal;

Că, astfel fiind, apelul de față este nefundat și cătă a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: N. Dumitrescu, C. C. Vasiliu, I. E. Ionescu

O p i n i u n e

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 907 cod. com., sechestrul în materie comercială se înființează urmându-se formalitățile prevăzute de art. 614 din pr. civilă, cu deosebiri însă indicate de codul de comerț;

Având în vedere că, după dispozițiunile aliniatului ultim al art. 908 c. com., odată sechestrul înființat, el nu mai poate fi ridicat decât dacă debitorul va consenșna suma, capital, interese și cheltueli debitorului;

Având în vedere că această din urmă condițiune fiind o dispozițiune de procedură, întru cât este privitoare la forma sub care sechestrul poate fi ridicat, ea nu a fost abrogată de noile dispozițiuni ale procedurii civile, deoarece art. 704 le-a menținut;

Că așa fiind, tribunalul nu putea să admită cererea debitorilor și să desființeze sechestrul numai pe baza unei cautiuni inferioare celei prescrise de art. 908 cod de comerț, fiindcă dispozițiile art. 617 din pr. civilă nu și aveau aplicația în speță;

Pentru aceste motive, subsemnatul sunt de părere să se admită apelul și să se mențină sechestrul până ce intimații se vor conforma legii comerciale.

Semnat: Al. Peretz

TRIBUNALUL FĂLCIU

Audiența dela 29 Martie 1920

Președinția d-lui R. Mandrea, președinte

Ministerul Public cu Leiba Goldstein

SPECULĂ ILICITĂ. — COMISIUNEA DE JUDECATĂ CONTRAVENȚIUNILOR. — HOTĂRÎRI. — MINISTER PUBLIC. — APEL. — INADMISIBILITATE. — DECRETUL-LEGE NO. 2969 DIN 10 IULIE 1919.

Decretul-lege No. 2969 din 10 Iulie 1919 pentru combaterea speculei, instituind pentru judecarea contravențiunilor, o comisiune specială, în compunerea căreia ministerul public nu figurează, urmează că numai contravenientul

are dreptul de a ataca cu apel hotărârile acestor comisiuni, iar nu și ministerul public căruia decretul-lege nu-i conferă acest drept.

No. 251. — Respins ca inadmisibil apelul d-lui prim-procuror al trib. Fălcu împotriva Cărții de judecată No. 18/1920 a județului I Huși.

Tribunalul,

Având în vedere apelurile jonctionate făcute de d-l procuror al tribunalului județului Fălcu și de Leiba Goldstein împotriva cărții de judecată sub No. 18/1920 a județului I Huși, al cărei dispozitiv este: „Condamnă pe Leiba Goldstein, comerciant din Drănceni, la zece mii lei amendă în folosul ministerului de industrie și comerț pentru faptul că a comis contravenția prevăzută în decretul-lege No. 2969 din 10 Iulie 1919”.

Având în vedere cestiunea supusă de apărare, dispozițiunii asupra admisibilității apelului d-lui procuror.

Având în vedere că decretul lege pentru combaterea speculei, instituie pentru judecarea contravențiilor o comisiune specială, în compunerea căreia ministerul public nu figurează; că pentru atacarea hotărârilor comisiunii legiuitorul recunoaște contravenientului dreptul de apel în termen de cinci zile, fără să recunoască același drept și ministerului public, că dacă legiuitorul ar fi înțeles să menție pentru înfirmarea hotărârilor căile de atac ale dreptului comun trebuia cu necesitate logică să precizeze întrucât prin constituirea comisiunii speciale de judecată, se sustrag anumite fapte de sub puterea de judecată a instanțelor comune, se investește comisiunea cu drepturi destinate să urmeze o procedură sumară și grabnică, etc; și cu atât mai mult această precizare era neapărată, cu cât legea ce ne preocupă exprimă numai dreptul de apel al contravenientului, fixând și termenul înăuntrul căruia se poate formula și momentul socotirii acestui termen, fără să se atribue același drept reclamantului care participă în instanță.

Dacă dar reclamantul nu are exercițiul acestui drept, nici ministerul public nu-l poate exercita.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Al. Mandrea, respinge.

Semnați: Al. Mandrea, N. Vasilin.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

(LUXEMBOURG)

TRIBUNALUL CIVIL DIN DIEKIRCH

18 Mai 1918

PROCEDURA ÎN REFÉRÉ. — JURĂMÂNT CARE PREJUDECĂ FONDUL. — INADMISIBILITATE. — VÂNZAREA UNUI IMOBIL. — ISGONIREA DIN EL A TERȚIULUI CARE-L OCUPĂ FĂRĂ DREPT. — ART. 66 BIS PR. CIV.

Un jurământ, care prejudică fondul, nu poate fi admis în instanța în *référé*. Vechiul proprietar al unui imobil vândut, având obligația de a preda cumpărătorului folosința și posesiunea acestui imobil, păstrează, chiar în urma vânzării, dreptul de a isgoni din acest imobil pe terțiul ce-l ocupă fără nici un drept, pe calea procedurii în *référé*.

(Din *Pasicrisie luxembourgeoise*, anul 1918, p. 318).

CURTEA SUPERIOARA DIN JUSSIER

(LUXEMBURG)

DIVORT. — MĂSURI PROVIZORII. — COMPETENȚA TRIBUNALULUI ÎNTEG. — INCOMPETENȚA JUDECĂTORULUI ÎMPĂCIUITOR PE CALEA PROCEDURII ÎN REFÉRÉ. — ART. 66 BIS PR. CIV.

Măsurile provizorii la care poate da loc o acțiune de divorț pentru cauză determinată, sunt, în principiu, de competența tribunalului întreg, așa că președintele tribunalului, statuând ca magistrat împăciuitor, n'ar putea să se pronunțe asupra lor, fără a întrece limitele puterilor sale.

Dacă s'ar admite însă că acest magistrat, lucrând în calitate de judecător al referului, ar fi competent în privința acestor cereri, la caz de urgență, această competență excepțională n'ar exista decât atunci când reclamantul în divorț n'ar fi în măsură de a se adresa cu aceeași celeritate la judecătorii competenți în principiu, adică la tribunalul întreg, de unde rezultă că competența judecătorului referului nu are loc de câteori tribunalul este sesizat în fond, sau când partea, care cere o măsură provizorie ar fi avut posibilitatea de a sesiza cu aceeași repezițiune pe judecătorii fondului și a le supune în același timp cererea privitoare la aceste măsuri.

(Din *Pasicrisie luxembourgeoise*, anul 1919, p. 16).

Observație. — Publicăm astăzi două hotărâri străine, foarte importante asupra procedurii în «*référé*», introdusă și la noi prin procedura revizuită la 1900. Soluția admisă de aceste două hotărâri fiind admisibilă și în dreptul nostru, ne folosim de ele spre a zice câteva cuvinte asupra acestei proceduri speciale, de o mare utilitate practică.

Președintele tribunalelor sau Curților are, după art.

66 bis din pr. civilă, dreptul în cazuri urgente, care sunt de suverana apreciere a instanțelor de fond ¹⁾, de a da ordonanțe provizorii, de câte ori este vorba de păstrarea unui drept care s'ar periclita prin întârziere ²⁾, sau la înlăturarea piedicilor ce s'ar ivi cu ocazia aducerii la îndeplinire a unui titlu executor, hotărâre sau act autentic.

Aceste ordonanțe, care există de mult în Franța, sub numele de *ordonnances sur référé* (art. 806 urm. pr. civ. fr.), fiind provizorii, deși prin sine executorii, pentru că altfel n'ar fi de nici un folos practic, se aseamănă cu hotărârile judecătorești, însă nu sunt adevărate hotărâri și, deci, nu au puterea lucrului judecat ³⁾, după cum nu au acest caracter nici sentințele date de tribunal ori Curte asupra acestor ordonanțe, pentru că și ele sunt de aceeași natură, adică rezolvă chestiunea în mod provizor, fără a prejudica fondul ⁴⁾.

Aceste ordonanțe prezidențiale nu sunt supuse opoziției, nici la prima instanță, nici în apel ⁵⁾, ci numai

1) Cas. S. I-a, Bult. 1913, p. 1535; *Cr. Judiciar*, din 1919, No. 27, 28 (rezumate) și din 1920, No. 12 și 13 p. 112 (rezumate). Din termenii art. 66 bis pr. civ. rezultă, în adevăr, că, pe calea excepțională prevăzută de acest text, nu se pot lua decât măsuri urgente, provizorii și conservatorii, impuse de necesități imperioase, spre a nu se periclita drepturile părților, ceace exclude posibilitatea rezolvirii pe această cale excepțională și urgentă a unei cereri, care are caracterul unei acțiuni principale tinzând la soluționarea fondului dreptului, ce formează litigiul dintre părți. Cas. S. I-a, 21 Ianuarie 1920, *Dreptul* din 1920, No. 23, p. 271 și *Jurisprudența română* din 1920, No. 6, p. 66, No. de ordine 89.

2) De exemplu: în materie de hotărânicie, spre a se menține *statul quo* al posesiunii unui teren, de câte ori s'a făcut contestație contra executării unei sentințe de hotărânicie, conform art. 31 din regulamentul pentru hotărânicii. Cpr. Cas. S. II, Bult. 1913, p. 1807.

S'a decis însă că un coasociat nu poate, pe calea sumară a art. 66 bis pr. civ., să ceară și să obție o ordonanță prezidențială pentru evacuarea celui alt coasociat dintr'un imobil în care se exploata fondul comercial al societății, mai înainte ca, pe calea unei acțiuni principale, să obție disolvarea societății, chiar în cazul când închirierea acestui imobil era făcută pe numele coasociatului care cere evacuarea lui. Tribun. Constanța, *Trib. Juridic* din 1919, No. 5, p. 36.

De asemenea, de câte ori persoana care ocupă un imobil, în baza unui titlu oarecare, nu vrea să părăsească acest imobil, chestiunea validității acestui titlu nu poate fi rezolvată pe calea excepțională a procedurii în *référé*, ci numai conform procedurii dreptului comun, Cas. I, 21 Ianuar 1920, *Jurisprudența română* din 1920, No. 6, p. 66, No. de ordine 89.

3) Vezi. V. Tătaru, *Președintele tribunalului în legislația română*, 213, p. 106 (ed. a 2-a); P. Tuozi, *L'autorità della cosa giudicata*, 26, p. 29, etc.

4) Cas. S. II, No. 40, din 27 Mai 1919, *Jurisprud. rom.* din 1920, No. 19 și 20, p. 751, No. de ordine 654. Vezi și tom. VII al Coment. noastre, p. 493.

5) Trib. Dolj (în majoritate), *Cr. Judiciar*, din 1920, No. 6 și 7, p. 58. *Contra*: Trib. Prahova, *Sentința* din Ploesti, anul 1920, No. 2, p. 1 (cu nota d-lui N. M. Părvulescu, în sens contrar).

apelului înaintea completului tribun. sau Curței din care presidentul face parte; iar hotărârile date în apel sunt supuse recursului în casație, întrucât nici un text expres de lege nu le ridică această cale excepțională⁶⁾.

Chestiunea de a se ști dacă deciziile pronunțate în lipsă de către Curtea de casație, sunt sau nu supuse opoziției, este îndoielnică ca și aceea de a se ști dacă această cale ordinară de atac există în privința hotărârilor pronunțate, în această materie, în apel.

Art. 66 bis pr. civ. vorbește de presidentul tribunalelor sau Curților. Aceasta se înțelege și în privința presidentului tribunalelor comerciale, deși procedura comercială nu-i recunoaște un asemenea drept în mod expres, de oarece dispozițiile procedurii civile au a fi aplicate și în materie comercială, de câteori procedura comercială nu cuprinde o dispoziție contrară⁷⁾.

Oceace este însă cert este că, deși în legea judecătorilor de ocoale nu există nici un text care să oprească pe judecătorii de ocoale de a da ordonanțe de *référé*, în afacerile de competența lor, totuși din modul cum este organizată această procedură specială, rezultă că ea este incompatibilă cu compunerea acestor judecătorii, ea neputându se aplica decât la tribunale și Curți. Apoi, pe lângă acest argument, mai vine în favoarea soluției de mai sus și faptul că aceste ordonanțe se dau cu dreptul de apel la completul tribunalului sau Curței din care face parte presidentul care a dat-o. Or, un asemenea apel nu se poate concepe la judecătoriile de ocoale. De altfel, această interpretare nu aduce nici un prejudiciu justițiabililor, întrucât, la aceste judecătorii, termenul de judecată în fond se poate da în cazuri grabnice, chiar în ziua reclamațiunei (art. 61 § ultim L. judec. de ocoale din 1907⁸⁾).

S'a decis însă că presidentul tribunalului are competența de a statua pe calea ordonanței de *référé* în afacerile de competența judecătorilor de ocoale, venite în apel dela tribunal⁹⁾.

Această sentință mai pune, cu drept cuvânt, în principiu că prin măsurile provizorii luate pe calea procedurii în *référé* nu trebuie să se prejudicie fondul procesului. «*Les ordonnances sur référé ne feront au-*

cun préjudice au principal», zice art. 809 § 1 din procedura civilă franceză. Măsurile luate de presidentul tribunalului pe calea ordonanței în *référé*, prevăzută de art. 66 bis pr. civ., zice Curtea noastră de casație (25 August 1920), au un caracter cu totul provizor, și nici într'un caz nu pot prejudica dreptul în sine asupra căruia instanța judecătorească, din care presidentul face parte, este singură competentă a statua¹¹⁾.

Acestea sunt observațiile ce ne-au sugerat cele două decizii străine, cu totul nouă, al căror sumam l-am reprodus mai sus, și trebuie să fim recunoscători distinsului jurisconsult, C. G. Dissescu, care, la 1900, a introdus ordonanțele sur *référé* și în procedura noastră, unde în această privință, exista o lacună considerabilă¹²⁾.

D. ALEXANDRESCO

11) Vezi *Dreptul* din 24 Octombrie 1920, No. 39, p. 460.

12) Se poate consulta cu mare folos, asupra ordonanțelor în *référé*, importantul studiu al d-lui M. Părvulescu, publicat în revista *Sentința* din Ploiești, No. 7 și urm.

Cronica Judiciară

Retragerea d-lui Alex. Dobriceanu, pentru împlinirea limitei de vârstă, din postul de președinte al secțiunii III-a Curței de Casație, a fost obiectul unei manifestări solemne de simpatie din partea Curții cu ocazia audienței secțiunilor-unite, ținută în ziua de 22 Noembrie, pentru luarea jurămintelor d-lui consilier C. Marinescu, numit președinte în locul d-lui Dobriceanu și d-lui Oscar N. Nicolescu, care a trecut din postul de prim-președinte al Curții de Apel din București în acela de consilier la Casație în locul d-lui Marinescu.

Intr-o elogioasă alocuțiune, d-l prim-președinte V. Râmniceanu a exprimat în numele Înaltei Curți regretete sale pentru retragerea d-lui Dobriceanu, care o privează de luminele și experiența sa îndelungată, felicitând în acelaș timp pe noul consilier, a cărui intrare în sânul Casațiunei aduce cu sine asigurarea unei prețioase colaborațiuni.

6) Cas. S, I-a, No. 149, din 2 Iulie 1919, *Cr. Judiciar* din 1919, No. 27 și 28, p. 280 (rezumate).

7) Cas. II, 15 August 1920. *Dreptul* din 24 Octombrie 1920, No. 39, pag. 460.

8) Trib. Dolj, *Pagini juridice*, din 1915 No. 137, p. 1087; Cas. I, No. 64, din 24 Martie 1919, *Tribuna Juridică* din 1919, No. 32 și 33, p. 145 și *Dreptul* din 1920 No. 7, p. 77. Vezi și tom. IX al Coment. noastre, p. 247, nota 1.

9) Trib. Prahova, *Dreptul* din 1920, No. 17, p. 200 și *Sentința* din Ploiești, anul 1919, No. 5, p. 1 urm. (cu nota d-lui N. M. Părvulescu).